

DANIŞMA MECLİSİ S. Sayısı : 165

**Danışma Meclisi Üyesi Mustafa Alpdündar ve 13 Arkadaşının,
506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundan Bir Fıkranın Kaldırılmasına, İki Madde ve Bir Fıkroda Değişiklik Yapılmasına ve
Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve
Bütçe - Plan ve Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonları Raporları.
(2/4)**

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundan bir fıkra kaldırılmasına, iki madde ve bir fıkroda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifi, gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Arz ederiz.

Saygılarımızla.

23 Kasım 1981.

Mustafa ALPDÜNDAR

Şahap GÜVENÇ

Tülay ÖNEY

Cemil ÇAKMAKLI

Zeki ÇAKMAKÇI

İsa VARDAL

Muzaffer SAĞIŞMAN

Şadan TUZCU

Hamdi AÇAN

Feridun GÜRAY

Cavidan TERCAN

Fikri DEVRİMSEL

Ertuğrul Zekâi ÖKTE

Mustafa A. AYSAN

506 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR KANUNUNDAN BİR FIKRA KALDIRILMASINA, İKİ MADDE VE BİR FIKRADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA VE BU KANUNA BİR EK MADDE EKLENMESİNE DAİR KANUN TEKLİFİ GEREKÇESİ

GENEL GEREKÇE

Anayasa, MADDE 48. —

«HERKES SOSYAL GÜVENLİK HAKKINA SAHIPTIR. BU HAKKI SAĞLAMAK İÇİN SOSYAL SİGORTALAR VE SOSYAL YARDIM TEŞKİLATI KURMAK VE KURDURMAK DEVLETİN ÖDEVLERİNDİR.»

Anayasa, MADDE 49. —

«DEVLET HERKESİN BEDEN VE RUH SAĞLIĞI İÇİNDE YAŞAYABİLMESİNİ VE TIBBİ BAKIM GÖRMESİNİ SAĞLAMAKLA ÖDEVLİDİR.»

Anayasanın bu amir hükümlerine erişebilmek amacı ile sosyal güvenlik kuruluşları kurulmuş ve sağlık teşkilatları oluşturulmuş ve geliştirilmektedir.

Çalışanlar iş hayatı boyunca bağlı buldukları sosyal güvenlik kuruluşuna işvereni ile birlikte kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu yakınlarının sosyal güvenliği için hiçte küçümsenmeyecek miktarlarda primler ödemektedir.

Bu primleri :

- İşçinin çalışırken; işkazasına ve meslek hastalığına maruz kalmasına karşılık,
 - İşçinin ve bakmakla yükümlü olduğu yakınlarının hastalıkları halinde bakım görebilmesini sağlamak için,
 - Analık halleri için,
 - İşçinin malullüğünü karşılamak için,
 - İşçinin ölümünde varislerinin yaşamlarını sürdürebilmesini sağlamak için,
 - Nihayet Kanun şartları ile işçinin emekliliği halinde yaşamını sürdürebilmesi için,
- İşçi ve işverenleri ödemektedirler.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile ödenen primler karşılığı sağlanmış bu sosyal güvenlik hakları Batı dünyası ortalamalarına göre pahalı bir sosyal güvenlik olarakta bilinmektedir.

Kazanılmış bu haklarla emekli olanlarla emekli olmadan veya emekli olduktan sonra ölenlerin dul ve yetimlerin aylıklarından, (ki % 60'ının aylığı 6 825,— TL.'sı ve 2 500,— TL. sosyal yardımdan ibarettir.)

6.3.1981 tarih ve 2422 sayılı Yasa ile 506 sayılı Yasada değişiklik yapılarak.

- % 2 hastalık primi kesilmesi,
- İlaç bedellerinin % 20 sini ödemeleri,
- Hastaneye her başvuruda vizite ücreti ödemeleri,
- İşçi emekli maaşını asgari ücret artışına bağlayan hükmün kaldırılması,
- Memur emekli dul ve yetimlerine verilen 3 500,— TL. düzeyindeki sosyal yardımı 2 500,— TL. ile sınırlı tutması gibi,

Sakıncaları da beraberinde getirmiştir.

1.4.1981 ve değişik tarihlerde yürürlüğe giren 2422 sayılı Kanunla öngörülen değişiklikler işçi emekli dul ve yetimlerinin kabullenip yüreklerine sığdıramadıkları bu hükümlerin yürürlükten kaldırılıp en azından eski müktesep haklarına kavuşmaları isteği toplumumuzun da genel isteği haline gelmiştir.

Sayın Devlet Başkanımızın,

«Yanlıştan dönmek fazilettir» buyrukları mağdur olan toplumun tek ümididir.

Vizite ücreti ile ilaca katkı viziteye çıkan ve reçete alan hastayı ilgilendirmekte, belkide gereksiz yere hastaneye başvuruyu ve ilaç israfını önleme unsuru olabilmektedir.

Ama, ömrü boyu hastalanacağım zaman tıbbî bakım göreceğim diye kendisinin ve işverenin ödediği yüksek düzeydeki prime rağmen emekli dul ve yetim maaşından % 2 hastalık primi kesilmesini toplum kabullene-mektedir. Haksızda sayılmaz.

Maaş miktarını saptayanlar maaşı % 2 eksik saptama olanağına da sahip oldukları halde bu prim kesintisi niyedir diye haklı bir tepki içerisinde olduklarıdır.

Kendi statüleri gereği işçi memur arasında farklı maaş bir dereceye kadar makul görülebilirdi sosyal devlet kendi emekli dul ve yetimleri için öngördüğü aynı amaçlı sosyal yardımlarda işçi emeklisi, memur ve Bağ - Kur emeklisi arasında ayırım yapması ANAYASA'mızın eşitlik ilkesine terstir. Bu Anayasal görüşten hareketle memur emeklisine yapılan sosyal yardım işçi emeklisine de aynen uygulanması zorunludur.

2167 sayılı Kanunla işçi emekli dul ve yetimleri için Devlet memurlarında olduğu gibi her yıl bütçe ile getirilmesi öngörülen katsayılarından yararlanma imkânı getirilmişti. Ancak enflasyonu hızlandırıyor düşüncesiyle iki yıldan beri katsayı artışı getirilmemiş onun yerine memur ve çalışanlara vergi indirimi, memur emekli dul ve yetimleri için ise, küçümsenemeyecek ölçüde gösterge yükseltmesi yapılarak 4 000,— TL. ilâ 8 000,— TL. arasında artış sağlanmıştır.

1981 yılı içinde hayat pahalılığı % 40 artmasına karşın işçi emekli dul ve yetimlerine yalnız hesaplanmış gelirler dışında sadece 60 puanlık bir gösterge artışı karşılığı 1 050,— TL. ve sosyal yardım olarak 750,— TL. olmak üzere toplam 1 800,— TL. gibi cüzi bir zam yapılmıştır. Aslında bu zam 1981 yılı içinde belediyelerin su ve elektriğe yaptığı zammı bile karşılamamıştır.

Son 20 ay içinde anatüketim maddelerine yapılan ardi arkası kesilmeyen zamlar özellikle dar ve sabit gelirli işçi emekli dul ve yetimlerimizin satın alma güçlerini sıfıra indirmiş ve onlar için hayat çekilmez hal almıştır.

Asgari 15 azami 45 yıl bu memleketin kalkınmasına bedeni ile çalışmış alın teri dökmüş yediyüzbin emekli işçi ailemize S.S.K., % 40 zamlı olarak gösterdiği bağlanmış aylık gelirlerin asgarisi 6.825,— TL. azamisi ise 14.175,— TL.'dir.

Sosyal güvenliğin asıl amacı Devletin koyduğu Yasalara göre belli bir hizmet ve yaştan sonra emekliye ayrılanlara insanca yaşam düzeyi sağlamak ve sürdürmek olduğuna göre yaklaşık % 70'i asgarî ücretin de altında gelir alan işçi emekli dul ve yetimlerinin nasıl geçindikleri ve ne derece zor durumda oldukları izah- dan varededir.

Gelmiş geçmiş bütün hükümetlerin ihmali S.S.K. denetlenmemiş varlık ve gelirleri gerektiği şekilde değerlendirilmemiş olması sonucu malî durumu daha fazlasını verme imkânı tanımıyor demek yeterli ola- maz.

S.S.K. Kuruluş Kanununun 19 uncu Maddesi yürürlüktedir.

Bu Maddeye göre Devlet, S.S.K.'nun açık veren fonlarını bütçeden karşılamakla yükümlüdür. T.C. Emekli Sandığı emekli dul ve yetimlerinde olduğu gibi işçi emekli dul ve yetimlerine ödenecek sosyal yardım zamları hazine den karşılanmalıdır.

Sosyal Devlet, Vatandaşları arasında hiç olmazsa belli konularda eşitlik sağlayamazsa vatandaşın bütün varlığıyla emrinde olduğu Devletine karşı güveni sarsılır.

MEMLEKET BİR BÜTÜNDÜR,

KEDERDE, TASADA, KIVANÇTA VATANDAŞLARDA BİR BÜTÜNDÜR.

Eğer Memleketin ekonomik koşulları gerçekten elvermiyorsa bu herkes için geçerli olmalıdır. Özellikle büyük kitleleri ilgilendiren uygulamalarda ayrıcalıklardan kaçınılmalıdır.

BÜYÜK ÖNDER ATATÜRK'ÜN,

«BİR MİLLETİN YAŞLI VATANDAŞLARINA VE EMEKLİLERİNE KARŞI TUTUMU O MİL- LETİN YAŞAMA KUDRETİNİN EN ÖNEMLİ KISTASIDIR.

MAZİDE MUKTEDİRKEN BÜTÜN KUVVETİYLE ÇALIŞMIŞ OLANLARA KARŞI MİNNET HİSSİ DUYMAYAN BİR MİLLETİN İSTİKBALİ GÜVENLE BAKMAYA HAKKI YOKTUR.»

İfadelerinde yerini bulan, Sayın Devlet Başkanımızın son defa İzmir'de 2 nci İktisat Kongresinde, «Atatürk Milliyetçisi Türk işçileri mevcudiyetleri ve emekleri ile Türk toplumunun kıymetli uzuvları- dır. Bu itibarla işçilerin hayat ve haklarını ve menfaatlerini gözönünde tutarız.» Buyurmuşlardır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 506 sayılı Kanununun 73 üncü Maddesine 2422 sayılı Yasa ile eklenmiş (b) fıkrası işçi emekli dul ve yetimlerinin esasen çok cüzi olan gelirlerinden diğer hiç bir sosyal güvenlik kuruluşunda bulunmayan % 2 hastalık prim kesintisine son verilmesi hükme bağlanmıştır.

Madde 2. — Sigortalılardan alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas alınacak günlük kazanç sınırlarının üst sınırı bütçe Kanunları ile tespit edilen kat sayılarına, alt sınırı ise yeniden asgarî ücretlere dönüştürülmesi suretiyle asgarî ücret artışlarına oranla işçi emekli dul ve yetimlerinin gelirleri de artacak ve asgarî ücretin altında emeklilik geliri almaması hükme bağlanmıştır.

Madde 3. — 2 nci Madde ile olan ilişkisi nedeniyle Madde redakte edilmiştir.

Madde 4. — İşçi emekli dul ve yetimlerine üç ayda bir ödenen gelirlerinin iki ayda bir ödenmesi ve ödemelerde ortaya çıkan zorlukları kolaylaştırıcı hükümler getirilmiştir.

Madde 5. — İşçi emekli dul ve yetimlerine 2.500.— TL. olarak ödenen sosyal yardımların emekli Sandığında olduğu gibi 3.500.— TL. olarak ödenmesi ve bu yardımların hazineден karşılanması hükme bağlanmıştır.

Madde 6. — İşçi emekli dul ve yetimleri için uygulanan gösterge tablosu aynen muhafaza edilmiş ve asgarî ücret değişikliklerinin tabloya yansımaları temin edecek Bakanlar Kurulu yetkisine ilişkin EK MADDE 8. — Tablonun altına monte edilmesi hükme bağlanmıştır.

Bütçe - Plan Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi

Bütçe - Plan Komisyonu

Esas No. : 2/4

Karar No. : 53

23 Haziran 1982

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İLGİ : 23.2.1982 tarih ve 2/4-10 sayılı yazınız,

İlgi yazınızla, İçtüzüğü'nün 33 ve 66 ncı maddeleri gereğince Komisyonumuza görüş için gönderilen, Danışma Meclisi Üyesi Mustafa ALPDÜNDAR ve 13 Arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundan Bir Fıkranın Kaldırılmasına, İki Madde ve Bir Fıkroda Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Gerekçesi, Komisyonumuzun 9 Haziran 1982 tarih ve 65 inci birleşiminde, Hükümet temsilcilerinin de katılımıyla görüşüldü.

Bilindiği gibi, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 73 üncü maddesine 6.3.1981 tarih ve 2422 sayılı Kanunla eklenen (b) fıkrası; S.S.K. mevzuatı uyarınca gelir ve aylık bağlanmış işçi emekli dul ve yetimlerinin almakta oldukları gelir ve aylıklarından % 2 oranında, Hastalık Sigortası primi kesilmesini öngörmektedir. Ülkemizde, diğer hiçbir sosyal güvenlik kuruluşunda benzeri olmayan bu uygulamanın kaldırılması Komisyonumuzca benimsenmiş, teklifin 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Esasen 1982 Malî Yılı Bütçe Tasarısının Komisyonumuzda görüşülmesi sırasında, benzeri bir konu olan, işçi emekli dul ve yetimlerine ödenmekte olan 2 500 TL. lık sosyal yardımın, memur emekli dul ve yetimlerinde olduğu gibi 3 500 TL. sına çıkarılması ve böylece sosyal yardımlarda eşitlik ilkesine uygunluğun sağlanması hususu bir önerge ile kabul edilmiş ve Hükümete temenni olarak tavsiye edilmişti. Ancak bu güne kadar bu konuda Meclisimize herhangi bir tasarı intikal etmemiştir.

S.S.K. yetkilileri yaptıkları açıklamalarda; malî durumlarının fevkalade düzeldiğini, yasal yol bulunduğu taktirde 2 500 TL. lık sosyal yardımları, 3 500 TL. olarak ödeyebileceklerini ifade etmişlerdir.

Bu açıklamaların ışığında, Komisyonumuz, teklifin 5 inci maddesinin (1) fıkrasının, «Sosyal Sigortalar Kurumunca ödenecek sosyal yardım zamları kurum tarafından karşılanır.» şeklinde değiştirilmesini benimsenmiştir.

Teklifteki diğer hususların, doğrudan parasal yönü olmaması sebebiyle, Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunca karara bağlanması gerektiği oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur,

Turgut KUNTER
Başkan

Tandoğan TOKGÖZ
Başkanvekilii

Cemil ÇAKMAKLI
Sözcü

Tülay ÖNEY
Kâtip

Yavuz ALTOP
Üye

Fuat AZGUR
Üye

Muhsin Zekai BAYER
Üye

Orhan BAYSAL
Üye

Ahmet Senvar DOĞU
Üye

Akif ERGİNAY
Üye

Azmi ERYILMAZ
Üye

Abdurrahman Ali GİRMEN
Üye

İbrahim GÖKTEPE
Üye

Özer GÜRBÜZ
Üye

Turhan GÜVEN
Üye

Beşir HAMİTOĞULLARI
Üye

Necmettin NARLIOĞLU
Üye

Nazmi ÖNDER
Üye

Muzaffer SAĞIŞMAN
Üye

Ahmet SAMSUNLU
Üye
İmzada bulunamadı

Dündar SOYER
Üye

A. Lâmi SÜNGÜ
Üye

İbrahim ŞENOCAK
Üye

Cahit TUTUM
Üye

Şadan TUZCU
Üye

Bahtiyar UZUNOĞLU
Üye

Osman YAVUZ
Üye

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

TC

Danışma Meclisi

Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu

Esas No. : 2/4

Karar No. : 17

5 Temmuz 1982

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

«Danışma Meclisi Üyesi Mustafa ALPDÜNDAR ve 13 arkadaşının 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundan Bir Fıkrasının Kaldırılmasına, İki Madde ve Bir Fıkırada Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun» teklifi, ilgili hükümet temsilcilerinin hazır bulunduğu ve Bütçe ve Plan Komisyonunun da görüşü alındığı halde Komisyonumuzun çeşitli birleşimlerinde incelenip görüşüldü,

Teklif, Sosyal Sigortalar Kurumu mevzuatında işçi emekli dul ve yetimlerinin aldıkları gelir ve aylıklardan % 2 oranında Hastalık Sigortası Primi kesilmesinin sona erdirilmesini, adı geçen kimselere sosyal yardım olarak ödenen 2 500 liranın 3 500 liraya çıkartılmasını, 3 ayda bir ödenen aylıkların 2 ayda bir ödenmesini ve mezkûr kimselere bu aylıkları alırken kolaylık tanınmasını amaçlamaktadır.

Teklifin 1 inci maddesi aynen benimsenmiştir.

Teklifin 2, 3, 6 ve Ek 8 inci maddeleri asgari ücretle ilgili olup, işçi emekli dul ve yetimlerinin asgari ücret artışlarına bağlanması istenmektedir. Ancak bu konuda yapılan çalışmalar sona erdirilmediğinden karara bağlanamayacağı görüşü ile teklif metninden çıkarılmıştır.

Teklifin 4 üncü maddesi 2 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

Teklifin 5 inci maddesinin 1 inci fıkrası günün koşullarına uygun olarak değiştirilmiş, bu şekilde 5 inci madde 3 üncü madde olarak Komisyonumuzca değiştirilerek benimsenmiştir.

Teklifin 7 ve 8 inci maddeleri 4 ve 5 inci maddeler olarak Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

İşbu raporumuz gereğinin ifası dileğiyle Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Hamdi AÇAN

Başkan

Zeki ÇAKMAKÇI

Başkanvekilli

İsmail ARAR

Sözcü

Mehmet AKDEMİR

Kâtip

Mustafa ALPDÜNDAR

Üye

Ali Nejat ALPAT

Üye

İmren AYKUT

Üye

Fikri DEVRİMSEL

Üye

Siyami ERSEK

Üye

Vahap GÜVENÇ

Üye

M. Rahmi KARAHASANOĞLU

Üye

Cavidan TERCAN

Üye

Türe TUNÇBAY

Üye

İsa VARDAL

Üye

Abdurrahman YILMAZ

Üye

Toplantıda bulunamadı

DANIŞMA MECLİSİ ÜYESİ MUSTAFA ALPDÜNDAR ve 13 ARKADAŞININ TEKLİFİ

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundan Bir Fıkranın Kaldırılmasına İki Madde ve Bir Fıkroda Değişiklik Yapılmasına ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 506 Sayılı Kanunun 73 üncü maddesine 6.3.1981 tarih ve 2422 sayılı Kanunla eklenmiş (b) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2. — 506 sayılı Kanunun 6.3.1981 tarih ve 2422 sayılı Kanunla değişik 78 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Günlük Kazanç Sınırları :

Madde 78. — Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazançlarının alt sınırı, İş Kanunu gereğince tespit edilen asgarî ücretlerdir. Üst sınır bu Kanuna ekli gösterge tablosundaki en yüksek göstergenin bütçe kanunu ile tespit edilen katsayı ile çarpımının 30'da biridir. Bu suretle bulunan miktarların lira kesirleri tama çıkarılır.

Günlük kazançları, asgarî ücretten daha az olanlarla ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları asgarî ücret üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olanların kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır. Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigorta primlerinin tümünü işveren öder. Aynı zamanda birden fazla işverenin işinde çalışan sigortalıların ücretlerinden kesilen primler, bu madde uyarınca tespit edilen üst sınır üzerinden hesaplanacak miktarı aşarsa, fark sigortalının müracaatı üzerine hissesi oranında kendisine geri verilir.

MADDE 3. — 506 sayılı Kanunun 6.3.1981 tarih ve 2422 sayılı Kanunla değişik 96 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aylıkların Sınırı :

Madde 96. — Bu Kanuna göre malullük ve yaşlılık sigortalarından bağlanacak aylıklar ile ölüm sigortasından hak sahibi kimselere bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın yıllık tutarı 78 inci madde uyarınca hesaplanacak günlük kazanç alt sınırlarının 360 katının yüzde yetmişinden az, günlük kazanç üst sınırının bir yıllık tutarı üzerinden hesaplanacak aylığın yıllık tutarından fazla olamaz.

Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından bağlanmış aylıklar da asgarî ücretlerdeki değişikliklerin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yukarıdaki fıkraya göre yeniden tespit edilir.

Sosyal Sigortalar Kurumuna devrolunan sandıklardan 991 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesine göre bağlanmış emekli adı malullük veya vazife malullüğü aylıkları ile mezkûr Kanunun geçici 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre kurumca bağlanacak aylıklarla dul ve yetim aylıkları (aylık alan tek kişi de olsa) toplamı yukarıdaki fıkraya göre bulunacak alt sınırdan aşağı olamaz.

Hak Sahibi Kimselere Bağlanacak Aylıklar :

Hak sahibi bir kişi ise, bu maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan alt sınır aylığının % 80'inden, hak sahibi iki kişi ise % 90'ından az olamaz.

İşgöremezlik derecesi % 25 ve daha yukarı olanlara bu fıkra uyarınca bağlanacak sürekli kısmı işgöremezlik gelirleri, bu Kanunun 78 inci maddesi uyarınca tespit olunacak günlük kazanç alt sınırın 360 katının % 70 inden az olamaz.

MADDE 4. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 98 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 73 üncü Maddesinin (b) Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına,
98 inci ve Ek 5 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Teklifin 4 üncü maddesi 2 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Gelir ve Aylıkların Ödenmesi :

Madde 98. — Sigortalılara ve hak sahibi olan kimselerine bağlanan gelir ve aylıklar iki ayda bir peşin verilir.

Gelir veya aylığın bağlanış tarihi ile ilk dönem arasındaki haklar ayrıca ödenir peşin verilen gelir ve aylıklar durum değişikliği veya ölüm halinde geri alınmaz.

Ödemeler :

- a) Kurumun bölge ve şube veznelerinden veya ödeme bürolarından,
- b) Sosyal Sigortalar Kurumu hesaplarının bulunduğu bütün banka şubelerinden özel kimlik belgelerini ibraz edecek hak sahiplerine veya yasal vekâletlerini ibraz eden vekillerine yapılır.
- c) Dileyen hak sahipleri Sosyal Sigortalar Kurumu hesaplarının bulunduğu her hangi bir banka şubesine önceden kendi adlarına açtıracakları hesaplarına aylık ve gelirlerinin gönderilmesini isteyebilir.

MADDE 5. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 6.3.1981 tarih ve 2422 sayılı Kanunla eklenen Ek 5 inci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sosyal Yardım Zammı :

Ek Madde 5. —

a) 506 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine göre iş kazalarıyla meslek hastalıkları malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından gelir veya aylık alanlar ile 991 sayılı Kanunla kuruma devredilen sandıklar mevzuatına göre aylık alanlara her ay için 3 500 TL. sosyal yardım zammı ödenir. Bu ödemeler, kurumdan gelir veya aylık ödenmesine imkân veren dosyalar esas alınarak yapılır.

b) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında sosyal yardım zammı ödenir.

c) Yabancı ülkelerle aktedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmî gelir veya aylık alanlara ödenecek sosyal yardım zammı Türk mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme süresinin, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme süresine olan oranına göre hesap edilir.

d) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından gelir alanlara ödenen sosyal yardım zammı, 506 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre ödenecek sermayenin hesabında nazara alınmaz. Ancak söz konusu maddede belirtilen tarife uyarınca hesaplanacak peşin sermaye değeri, 506 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi hükümlerine göre tespit edilecek peşin sermaye değerleri toplamına katılır.

e) Söz konusu sosyal yardım zammı, hak sahiplerine her dosya için tamamı tevzi edilecek şekilde ve eşit oranda bölüştürülür.

f) İki ayrı sigorta kolundan veya iki ayrı dosyadan gelir veya aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden sosyal yardım zammı ödemesi yapılır.

g) Hak sahibi kız çocuklarının evlenmeleri nedeniyle ödenen evlenme yardımının hesabında sosyal yardım zammı hesaba alınmaz.

h) 5.1.1961 tarih ve 228 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine göre Kurumca aylık bağlananlara ödenen sosyal yardım zammının hizmet süreleriyle orantılı olarak tespit edilen miktarı, aynı nitelikteki zammı ödeyen ilgili Sandık veya Kurumdan tahsil edilir.

i) Ödeme dönemlerine göre peşin ödenen sosyal yardım zammı ölüm halinde geri alınmaz.

j) Sosyal yardım zammından icra ve diğer kesintiler yapılamayacağı gibi her türlü vergi resim ve harçtan muaftır.

k) Yersiz yapılan sosyal yardım zammı ödemeleri ilgilinin varsa almakta olduğu gelir veya aylıktan % 25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

l) Sosyal Sigortalar Kurumunca ödenecek sosyal yardım zamları hazinece karşılanır.

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa 6.3.1981 tarih ve 2422 sayılı Kanunla eklenen Ek 5 inci madde aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sosyal Yardım Zammı :

Ek Madde 5. —

- a) 506 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine göre iş kazalarıyla meslek hastalıkları malullük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından gelir veya aylık alanlar ile 991 sayılı Kanunla Kuruma devredilen sandıklar mevzuatına göre aylık alanlara her ay için 3 500 TL. sosyal yardım zammı ödenir. Bu ödemeler, Kurumdan gelir veya aylık ödenmesine imkân veren dosyalar esas alınarak yapılır.
- b) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranında sosyal yardım zammı ödenir.
- c) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmî gelir veya aylık alanlara ödenecek sosyal yardım zammı Türk mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme süresinin, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme süresine olan oranına göre hesap edilir.
- d) İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından gelir alanlara ödenen sosyal yardım zammı, 506 sayılı Kanunun 22 nci maddesine göre ödenecek sermayenin hesabında nazara alınmaz. Ancak söz konusu maddede belirtilen tarife uyarınca hesaplanacak peşin sermaye değeri, 506 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi hükümlerine göre tespit edilecek peşin sermaye değerleri toplamına katılır.
- e) Söz konusu sosyal yardım zammı, hak sahiplerine her dosya için tamamı tevzi edilecek şekilde ve eşit oranda bölüştürülür.
- f) İki ayrı sigorta kolundan veya iki ayrı dosyadan gelir veya aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden sosyal yardım zammı ödemesi yapılır.
- g) Hak sahibi kız çocuklarının evlenmeleri nedeniyle ödenen evlenme yardımının hesabında sosyal yardım zammı hesaba alınmaz.
- h) 5.1.1961 tarih ve 228 sayılı Kanun ile ek ve değişikliklerine göre Kurumca aylık bağlananlara ödenen sosyal yardım zammının hizmet süreleriyle orantılı olarak tespit edilen miktarı, aynı nitelikteki zammı ödeyen ilgili Sandık veya Kurumdan tahsil edilir.
- i) Ödeme dönemlerine göre peşin ödenen sosyal yardım zammı ölüm halinde geri alınmaz.
- j) Sosyal yardım zammından icra ve diğer kesintiler yapılamayacağı gibi her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.
- k) Yersiz yapılan sosyal yardım zammı ödemeleri ilgilinin varsa almakta olduğu gelir veya aylıktan % 25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

(Teklif)

MADDE 6. —

506 sayılı Kanunun 2422 sayılı Kanunla değişik EK Madde,

1. Gösterge TABLOSU altına,

EK MADDE : 8. — Eklenmiştir.

G Ö S T E R G E T A B L O S U

(Ek Madde : 1)

K A D E M E L E R

Derece	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	786	789	792	795	798	801	804	807	810			
2	750	753	756	759	762	765	768	771	774	777	780	783
3	714	717	720	723	726	729	732	735	738	741	744	747
4	678	681	684	687	690	693	696	699	702	705	708	711
5	642	645	648	651	654	657	660	663	666	669	672	675
6	606	609	612	615	618	621	624	627	630	633	636	639
7	570	573	576	579	582	585	588	591	594	597	600	603
8	534	537	540	543	546	549	552	555	558	561	564	567
9	498	501	504	507	510	513	516	519	522	525	528	531
10	462	465	468	471	474	477	480	483	486	489	492	495
11	426	429	432	435	438	441	444	447	450	453	456	459
12	390	393	396	399	402	405	408	411	414	417	420	423

EK MADDE 8. — En düşük göstergenin katsayı ile çarpımı, İş Kanununa göre tespit edilen asgarî günlük kazancın aylık tutarının gerisinde kalması halinde, Sosyal Güvenlik Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca gösterge tablosu yeniden düzenlenir. Yeni gösterge tablosunda, asgarî günlük kazancın aylık tutarı, son takvim yılına ait katsayıya bölünmek suretiyle bulunan neticeye eşit veya en yakın (30'a bölünebilen) bir sayı en küçük gösterge olarak tespit edilir.

Bu yeni en düşük göstergeden hareket edilerek derece ve kademe sayıları ve göstergeler arasındaki fark değiştirmeden, mevcut sistem aynen muhafaza edilerek, gösterge tablosu yeniden düzenlenir aylık ve gelir alanların yeni göstergeleri, eski derece ve kademelerine göre tayin edilir.

MADDE 7. — Bu Kanun resmî gazetede yayınlandığı tarihi takibeden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 8. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. — Teklifin 7 nci maddesi 4 üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Teklifin 8 inci maddesi 5 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

